

**Analiza stanu gospodarki odpadami
komunalnymi na terenie miasta
Hajnówka za 2017 r.**

Hajnówka, kwiecień 2018 r.

Coroczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi

I. WPROWADZENIE

Miasto Hajnówka położone jest w północno-wschodniej Polsce, w południowej części województwa podlaskiego, centralnie na terenie powiatu hajnowskiego. Miasto zajmuje obszar 21,29 km². Od wschodu granica miasta wyznaczona jest przez granicę Puszczy Białowieskiej. Na północy, zachodzie i południu miasta graniczy z gminą wiejską Hajnówka.

II. CEL I ZAKRES OPRACOWANIA

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2017r., poz.1289 tj.) jednym z zadań Gminy jest dokonanie corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Cytowana ustawa wymienia punkty, które należy omówić w analizie.

Zakres opracowania powinien zawierać:

- a) możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania,
- b) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi,
- c) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych,
- d) liczba mieszkańców,
- e) liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12,
- f) ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy,
- g) ilości zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania odbieranych z terenu gminy.

Analizę sporządzono na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmiot prowadzący punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz innych dostępnych danych wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

III. REGULACJE PRAWNE Z ZAKRESU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI

Ustawy:

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2018r., poz. 21 tj.)
2. Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2017r., poz.1289 tj.);).

Rozporządzenia:

1. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2014 r. Nr 1923).
2. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2016r. Poz. 2167);
3. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. z 2017 r. poz. 2412).

Uchwały:

1. Uchwała Nr VI/41/15 Rady Miasta Hajnówka z dnia 29 kwietnia 2015r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Hajnówka.
2. Uchwała Nr VI/40/15 Rady Miasta Hajnówka z dnia 29 kwietnia 2015r w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy.
3. Uchwała Nr IV/26/15 Rady Miasta Hajnówka z dnia 25 lutego 2015r w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki opłaty.
4. Uchwała Nr VI/42/15 Rady Miasta Hajnówka z dnia 29 kwietnia 2015r w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości.
5. Uchwała Nr XXX/226/13 Rady Miasta Hajnówka z dnia 30 października 201 r. w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przez właścicieli nieruchomości na terenie miasta Hajnówka.

IV.SYSTEM GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY MIEJSKIEJ HAJNÓWKA

Możliwości techniczne i organizacyjne gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi

W roku 2017 na terenie miasta Hajnówka funkcjonował system gospodarowania odpadami komunalnymi identyczny jak w 2016 roku. Gmina Miejska Hajnówka zorganizowała system gospodarowania odpadami komunalnymi oraz objęła systemem wszystkich właścicieli nieruchomości zamieszkałych. Wskazała konkretne rodzaje odpadów, które należy gromadzić selektywnie: papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło i opakowania wielomateriałowe oraz odpady komunalne ulegające biodegradacji, w tym odpady opakowaniowe ulegające biodegradacji oraz powstające w gospodarstwach domowych przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane i rozbiórkowe oraz zużyte opony, a także odpady zielone.

Wejście w życie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r.(Dz. U. z 2017 r. poz. 19) w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów nałożyło na gminy obowiązek dostosowania uchwał określających frakcje selektywnie zbieranych odpadów oraz kolory pojemników przeznaczonych do tego celu.

Rozporządzenie spowodowało konieczność zmiany uchwalanej uchwały Nr VI/40/15 Rady Miasta Hajnówka z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy

Na terenie miasta Hajnówka wprowadzono zmiany dotyczące kolorów i oznakowania pojemników przeznaczonych do selektywnego zbierania poszczególnych frakcji odpadów:

1. pojemnik żółty z napisem „Metale i tworzywa sztuczne” - do gromadzenia metali, w tym odpadów opakowaniowych z metali, odpadów z tworzyw sztucznych, w tym odpadów opakowaniowych tworzyw sztucznych oraz odpadów opakowaniowych wielomateriałowych;
2. pojemnik niebieski z napisem „Papier” - do gromadzenia odpadów z papieru, w tym z tektury, odpadów opakowaniowych z papieru i odpadów opakowaniowych z tektury;
3. pojemnik zielony z napisem „Szkło” - do gromadzenia odpadów ze szkła, w tym odpadów opakowaniowych ze szkła;
4. pojemnik szary z napisem „Popiół” do gromadzenia popiołu, żużlu i piachu;
5. pojemnik brązowy z napisem „Bio” - do gromadzenia odpadów ulegających biodegradacji, ze szczególnym uwzględnieniem bioodpadów.”;

Warunki odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych oraz stawki opłat nie uległy zmianie w stosunku do roku ubiegłego. Usługę odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych i prowadzenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych zgodnie z umową świadczyła firma wyłoniona w przetargu tj. Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o., ul. Łowcza 4, 17-200 Hajnówka.

Nieruchomości niezamieszkałe, w tym budynki, w których prowadzona jest działalność gospodarcza oraz obiekty użyteczności publicznej zobowiązane są do zawierania indywidualnych umów na odbiór i zagospodarowanie odpadów z firmą wpisaną do rejestru działalności regulowanej, prowadzonego przez Burmistrza Miasta Hajnówka.

W analizowanym okresie usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z nieruchomości niezamieszkałych z terenu miasta Hajnówka świadczyły następujące firmy:

- Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o., ul. Łowcza 4, 17-200 Hajnówka.
- Przedsiębiorstwo Usługowo – Asenizacyjne „ASTWA” Sp. z o.o. w Białymstoku;
- MPO Sp. z o.o., ul. 42 Pułku Piechoty 48 w Białymstoku.

1. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

Zgodnie z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2012 – 2017 Gmina Miejska Hajnówka należy do regionu południowego. W regionie tym odpady komunalne zmieszane o kodzie 20 03 01 oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przekazywane są do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Hajnówce, ul. Szosa Kleszczelowska, zarządzanej przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych w Hajnówce, ul. Łowcza 4, 17-200 Hajnówka. Zgodnie z informacjami otrzymanymi od firmy zarządzającej Zakładem Zagospodarowania Opadów w Hajnówce cały strumień odpadów komunalnych zmieszanych został poddany procesowi R12 – wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1 – R11. Z terenu miasta Hajnówka, do Zakładu, w 2016 roku trafiło 4585,610 Mg odpadów zmieszanych. Z przyjętych odpadów na linii sortowniczej wydzielano poszczególne frakcje odpadów. Pozostałości z sortowania zostały przerobione na paliwo alternatywne. Część pozostałości z sortowania frakcji powyżej 80 mm(Br₁) (7,433 Mg), nie nadawała się do wykorzystania. Została poddana składowaniu na składowisku odpadów przy Zakładzie Zagospodarowania Odpadów w Hajnówce. Odpady ulegające biodegradacji dostarczone do Zakładu w ilości 759,08 Mg zostały poddane kompostowaniu. Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania w 2017 r. wyniósł 0,09%, przy dopuszczalnym poziomie 45%.

2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych na lata 2017-2020 planuje zakup pojemników do selektywnej zbiórki, zakup 2 śmieciarek z możliwością mycia kontenerów i pojemników oraz śmieciarki wielokomorowej do odbioru selektywnej zbiórki oraz budowę i dostosowanie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych do wymogów UE. Na lata 2017- 2025 planowana jest modernizacja linii sortowniczej obejmująca segregację frakcji podsitowej 0-80mm, odbiór metali, popiołów oraz frakcji energetycznej i przygotowanie wsadu do fermentacji. Szacowany łączny koszt inwestycji 15,0 mln zł.

W latach 2018-2020 planowana jest budowa linii do przetwarzania odpadów surowcowych (tworzyw sztucznych) i produkcji wyrobów np. ogrodowych, opakowań itp., wykonanie instalacji odpylającej nad przyjęciem odpadów, sitem bębnowym oraz rozdrabniaczami, budowa instalacji odciekowej spod prasy kanałowej a także budowa stacji do demontażu sprzętu AGD i RTV o szacowanym koszcie 11,7 mln zł.

W latach 2019- 2020 planowana jest modernizacja stacji transformatorowej w ZZO oraz budowa kwatery do składowania odpadów zawierających azbest o pow. 9500m² Szacowany koszt inwestycji to 2,3 mln zł.

3. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych

Zgodnie z umową przetargową, w 2017 roku, usługę odbioru i zagospodarowania odpadów oraz prowadzenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Hajnówce świadczyło Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o., ul. Łowcza 4, 17-200 Hajnówka.

Według rozliczenia na 31.XII.2017 r. Gmina Miejska Hajnówka, na podstawie umowy przetargowej przekazała 1 357 984,92 zł firmie świadczącej usługi.

W ciągu roku wystawiono 537 upomnienia na kwotę 67 320,00 zł oraz 77 tytułów wykonawczych w celu dochodzenia przez urząd skarbowy należności z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na kwotę 14 344,00 zł.

Zaległość z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na dzień 31.12.2016r. wyniosła 100 020,24zł.

4. Liczba mieszkańców

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego w 2017 r. Hajnówka liczyła 21 131 mieszkańców. Według złożonych deklaracji na terenie miasta zamieszkiwało 16 935 mieszkańców. Systemem zbiórki odpadów objęte było 3524 budynków

5. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12.

Art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach mówi, że właściciele nieruchomości, którzy pozbywają się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych oraz właściciele nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, wykonując obowiązek określony w art. 5 ust. 1 pkt 3b (pozbywanie się zebranych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych oraz nieczystości ciekłych w sposób zgodny z przepisami ustawy i przepisami odrębnymi), są obowiązani do udokumentowania w formie umowy korzystania z usług wykonywanych przez:

- 1) gminną jednostkę organizacyjną lub przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych lub
- 2) gminną jednostkę organizacyjną lub przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, wpisanego do rejestru działalności regulowanej, o którym mowa w art. 9b ust. 2- przez okazanie takich umów i dowodów uiszczenia opłat za te usługi.

Przedsiębiorcy z terenu miasta Hajnówka, jako właściciele nieruchomości niezamieszkałych, na których powstają odpady, nie są objęci systemem gminnym. Mają oni obowiązek podpisania umowy na odbiór odpadów z firmami wywozowymi posiadającymi wpis do rejestru działalności regulowanej.

Właściciele nieruchomości, na których są zbiorniki bezodpływowe na nieczystości ciekłe, korzystają z firm posiadającą zezwolenie na odbiór i transport nieczystości ciekłych. Na terenie miasta Hajnówka jest aktualnie 116 zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe. Piętnastu właścicieli ma podpisaną umowę z firmą posiadającą zezwolenie. Pozostali właściciele posiadający zbiorniki bezodpływowe wywożą nieczystości na zasadzie zgłoszenia.

6. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy (w Mg) w 2016 r.

W roku 2017 z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych na terenie gminy odebrano łącznie 7441,30 Mg odpadów, natomiast w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych odebrano łącznie 172,026 Mg odpadów.

Kod wytworzonych odpadów komunalnych	Rodzaj wytworzonych odpadów komunalnych	Masa wytworzonych odpadów komunalnych [Mg]
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	4585,610
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	82,000
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	53,670
15 01 04	Opakowania z metali	0,140
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	296,180
15 01 06 zanieczyszczone	Zmieszane odpady opakowaniowe zanieczyszczone	54,060
15 01 07	Opakowania ze szkła	270,070
20 01 01	Papier i tektura	110,880
20 01 02	Szkło	0,500
20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	42,300
20 01 10	Odzież	1,700
20 01 11	Tekstylna	1,582
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	1,750
20 01 34*	Baterie i akumulatory inne niż w 20 01 33*	0,114
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki (1)	13,674
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	7,004
20 01 39	Tworzywa sztuczne	2,660
20 01 39 zanieczyszczone	Tworzywa sztuczne zanieczyszczone	1,620
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane selektywnie	5,840
20 01 99 pop	Inne niewymienione frakcje zbierane selektywnie- popiół	412,600
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	716,780
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	2,320
20 03 03	Odpady z czyszczenia ulic i placów	0,440
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	129,220
Suma		6792,714

7. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania odbieranych z terenu gminy w 2016 r. (w Mg);

Rodzaj odpadów	Ogólna ilość odpadów zebranych z posesji zamieszkałych oraz niezamieszkałych w Mg	Ilość odpadów odebranych z posesji zamieszkałych w Mg
Niesegregowane (zmieszane odpady komunalne)	4585,61	3827,56
Zielone:	716,78	709,92
Pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczone do składowania	7,43	

Poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia zostały wyliczone na podstawie danych sprawozdawczych o ilości odpadów zebranych selektywnie z terenu miasta Hajnówka, dostarczonych do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Hajnówce oraz wysegregowanych w instalacji w Zakładzie Zagospodarowania Odpadów Komunalnych, ul. Szosa Kleszczelowska 35 w Hajnówce.

Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła został osiągnięty i wyniósł 38,22 %.

Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych: innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych został osiągnięty i wyniósł 209,18%.

Wymagany poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych w 2017 roku, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 roku w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych wynosi dla papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła - 20%, natomiast innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych - 45%.

Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania został osiągnięty i wyniósł 0,09 %.

Dopuszczalny poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w 2017 roku, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. z 2017 r. poz. 2412) wynosi 45%.